

Tiszafüredi Járásbíróság
2.P.20.058/2018/11. szám

A Tiszafüredi Járásbíróság Mészáros Ügyvédi Iroda /3525 Miskolc. Toldi utca 9. sz.;
ügyintéző: Dr. Csikász Levente ügyvéd/ által képviselt
.. / felperesnek – ..
.. sz.; ügyintéző: .. ügyvéd/ által
képviselt Lombard Lízing Zrt. /6722 Szeged, Tisza Lajos körút 85-87. sz./ alperes ellen – ingó
(törzskönyv) kiadása iránt indult peres eljárásban

Í T É L E T E T :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki felperesnek a birtokában tartott forgalmi rendszámú, Toyota Avensis 2. 0 D személygépkocsi törzskönyvét.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 183.490 /egyszáznyolcvanháromezer-négy százkilencven/ Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye a Szolnoki Törvényszékhez címezve, amelyet írásban, 3 példányban lehet a Tiszafüredi Járásbíróságon benyújtani.

Fellebbezésnek csak az első fokú eljárás szabályainak lényeges megsértése, vagy az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással van helye. Ilyen hivatkozás hiányában a másodfokú bíróság a fellebbezést elutasítja.

Nem utasítja el a fellebbezést a másodfokú bíróság, ha a fellebbező megjelöli, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala előtti eljárás mely mozzanatait tartja jogszabálysértőnek, illetve azt, hogy az ítélet álláspontja szerint mely jogát, vagy jogos érdekeit sérti.

A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart.

Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében, illetve az ellenfél csatlakozó fellebbezésének kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított 8 napon belül kérheti.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha

- a perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik,
- a teljesítési határidővel
- a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul,

azonban a fellebbező fél fellebbezésében, az ellenérdekű fél pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti tárgyalás megtartását.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a felek ezt kérték.

I N D O K O L Á S :

1 felperes és alperes jogelődje, a Lombard Finanszírozási Zrt. között 2009. június 3. napján egyedi kölcsönszerződés jött létre HIT számon.

A szerződés tárgya egy Toyota Avensis típusú gépjármű finanszírozása volt.

A szerződés értelmében alperes jogelődje felperes részére 2.336.000 Ft kölcsönt nyújtott annak érdekében, hogy a pénzkölcsön felhasználásával felperes a fenti gépjármű tulajdonjogát a szállítótól megszerezze.

A kölcsönszerződés 2. pontja szerint az egyedi kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, a Lombard Finanszírozási Zrt. hitelezési tevékenységére vonatkozó Üzletszabályzata HIT3/2008.11.01. tartalmazza.

A kölcsönszerződés aláírásával felperes elismerte, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, annak elválaszthatatlan részét képező opciós és adásvételi szerződésben, valamint az Üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette.

A szerződés 9. pontjában a felek megállapodtak abban, hogy felperes a 2.336.000 Ft kölcsönt 96 részletben teljesíti. Egy havi részlet összegét 47.478 Ft-ban határozták meg. Az első törlesztő részlet esedékessége 2009. július 5. napja volt.

2009. június 4. napján felperes és a Lombard Finanszírozási Zrt. között opciós szerződés jött létre. Ebben a felek kikötötték, hogy hitelező a kölcsönt kizárólag azzal a feltétellel nyújtotta kölcsönbevevő részére, hogy a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására a megállapodásban foglaltak szerint opciós jogot alapítanak a hitelező javára.

Erre tekintettel az opciós szerződés 4. pontjába belefoglalásra került, hogy a kölcsönbevevőnek a hitelezővel szemben fennálló kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségei biztosítására - beleértve a fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése miatt felszámított késedelmi kamatot, valamint az esetlegesen felmerülő végrehajtási költségeket - vételi jogot alapítanak a hitelező javára a kölcsönbevevő tulajdonát képező, szerződésben foglalt gépjárműre.

Az opciós szerződés 5. pontja szerint a hitelező a vételi jogot jelen szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette.

A vételi jog biztosítására a felek a gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki.

A hitelező a megállapodás szerint a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a megállapodás 2. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben, vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

A hitelező az opciós jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatának megtételével egyidejűleg megszerzi a gépjármű tulajdonjogát.

Az Üzletszabályzat I.1. pontjában megfogalmazott fogalom meghatározás szerint a kölcsönszerződés tartalmát az Általános Szerződési Feltételeket tartalmazó jelen Üzletszabályzat és az Egyedi szerződéses feltételeket tartalmazó egyedi kölcsönszerződés együttesen határozzák meg.

Az Üzletszabályzat VI. pont a kölcsönbevevő gépjárművel kapcsolatos kötelezettségeit tartalmazza. Az 1. pont szerint a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára a vételi jogot, vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mind a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.

A 3. pont szerint amennyiben a törzskönyv bármely oknál fogva a kölcsönbevevő birtokába kerül, köteles azt haladéktalanul a hitelező részére értékküldeményként továbbítani.

Az Üzletszabályzat IV. pontja a hitelező kötelezettségeit és jogait foglalja magába. Ennek 8. pontja szerint amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.

Alperes a felperessel kötött kölcsönszerződést, tekintettel arra, hogy felszólítás ellenére a szerződésből eredő lejárt fizetési kötelezettségét nem szerződésszerűen teljesítette, 2014. június 30. napjára felmondta.

Felperes jogi képviselője útján a pert megelőzően kérelemmel fordult alperes felé a perbeli gépjármű törzskönyvének kiadása, valamint az opciós jogot törlő nyilatkozat kiadása iránt.

A 2017. október 17. napján kelt levele mellékleteként alperes az opciós jog törlő nyilatkozatot felperes részére kiadta, a törzskönyv kiadása iránti kérelmét azonban megtagadta tekintettel arra, hogy alperes álláspontja szerint jogszerűen tartja birtokában a törzskönyvet. Alperes megfogalmazott álláspontja szerint a felek bármely kötelezettségük teljesítésével összefüggésben mellékkötelezettségben állapodhatnak meg. A törzskönyv alperesnél történő birtokban tartása önálló, atipikus biztosíték, az nem tekinthető sem az opciós, sem pedig az adásvételi szerződés biztosításának. Tekintettel arra, hogy felperes valamennyi fizetési kötelezettségének nem tett eleget, így alperes a törzskönyv kiadására nem köteles.

A bíróság a tényállást felperes keresetlevele, annak mellékletei, alperes ellenkérelme, annak mellékletei, a csatolt iratok tartalma, valamint felperesi képviselő szóbeli nyilatkozata, illetve a per egyéb adatai alapján állapította meg.

Felperes kereseti kérelmében az alperes kötelezését a ' forgalmi rendszámú, Toyota Avensis 2.0 D típusú személygépkocsi törzskönyvének 8 napon belül történő kiadása iránt kérte. Kérte továbbá az alperes perköltségben való marasztalását.

Felperes álláspontja szerint a perbevitelt jogra nézve a hatályos Ptk-t kell alkalmazni, mivel az alperes öt évre kikötött opciós joga 2014. június 4. napján megszűnt, legkésőbb e napon ki kellett volna felperes részére adnia a törzskönyvet. Alperes 2014. június 5. napjától jogalap nélkül birtokolja a törzskönyvet, így e helyzet a jelenleg hatályos Ptk. hatálybalépése után keletkezett és azóta is fennáll.

Álláspontja szerint a vételi jog és a hozzáfűződő rendelkezések elbírálására nézve a 2013. évi CLXX. törvény 50. § (1) bekezdése alapján a régi Ptk-t kell alkalmazni.

Felperes álláspontja szerint az alperes köteles a törzskönyvet kiadni, mert jogalap nélkül van annak birtokában.

Felperes a keresetét a Ptk. 5:9. § (1) bekezdésre alapította.

Felperes álláspontja szerint a vételi jog és a törzskönyv alperes általi birtoklását a kölcsönszerződés, illetve leginkább az opciós szerződés és Üzletszabályzat együttes értelmezése alapján kell értékelni. A kölcsönszerződés a törzskönyvről nem rendelkezik. Felperes álláspontja szerint az opciós jog 5 éve 2014. június 4. napján lejárt, így az azt követő napon meg kellett volna kapnia a törzskönyvet, de nem így történt.

Felperes álláspontja szerint a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes vételi jogát kívánták biztosítani. Ennek megfelelően törzskönyv birtoklásához való jog a vételi joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság. Mivel a vételi jog 2014. június 4. napján megszűnt, az alperesnek nincs jogalapja a törzskönyv birtokban tartására 2014. június 5. napjától.

A felperes által előadott tényállás szerint 2009. június 30. napján kötött CHF nyilvántartású kölcsönszerződést alperes jogelődjével, a Lombard Finanszírozási Zrt-vel - mely cég 2018. augusztus 31. napjával beleolvadt alperesbe - a perbeli gépkocsi megvásárlására. A kölcsönszerződést követő napon 2009. június 4-én a felek egy opciós szerződést írtak alá. A kölcsönszerződés szerint annak elválaszthatatlan mellékletét képezi a HIT3/2008.11.01. azonosító számú Üzletszabályzat a kölcsönszerződés 2. pontja alapján.

Felperes hivatkozott rá, hogy az egyedi kölcsönszerződés a törzskönyvről nem rendelkezik.

Az opciós szerződés tartalmazza, hogy a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására jelen megállapodásban foglaltak szerint opciós jogot alapítanak a hitelező javára. A hitelező a vételi jogot a jelen szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. A szerződő felek a hitelező javára alapított vételi jog biztosítására a vételi joggal terhelt gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötnek ki. Az opciós szerződés elválaszthatatlan részét képezi a 2. pontban hivatkozott kölcsönszerződésnek, így az itt nem, vagy nem teljeskörűen szabályozott kérdésekben a kölcsönszerződés, különösen annak az Általános Szerződési Feltételeket rögzítő Üzletszabályzata, vagy a Polgári törvénykönyv rendelkezései az irányadóak.

Az Üzletszabályzat I.29 pont szerint elsődleges biztosíték: a kölcsön visszafizetésének biztosítására a hitelező javára alapított opció. Másodlagos biztosíték: a hitelező jogosult további fedezet nyújtására kötelezni a kölcsönbevevőt.

Amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni. A kölcsönbevevő köteles a vételi jogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és annak megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező részére küldje meg.

Felperes hivatkozott rá, hogy sem a kölcsönszerződés, sem az opciós szerződés, sem az Üzletszabályzat nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy a törzskönyv alperes általi őrzése a kölcsönszerződés biztosítéka lenne. Biztosítékról kizárólag csak az Üzletszabályzat rendelkezik és e körben csak a vételi jogról tesz említést. Ennek okán készült külön opciós szerződés, ami már magában foglalja direkt módon az elidegenítési és terhelési tilalmat is a vételi jog biztosítására. A törzskönyv alperes általi birtoklására direkt rendelkezés nincs, csak indirekt, amit az Üzletszabályzat VI.1. pontja rögzít.

Felperes hivatkozott rá, hogy a kölcsönszerződés semmit sem közölt a törzskönyv kapcsán, illetve egyetlen okirat sem rendelkezik arról, hogy a törzskönyv a kölcsönszerződés kifejezett biztosítéka lenne.

Felperes álláspontja szerint a perbeli kölcsönszerződés fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül.

Felperes hivatkozott rá, hogy a régi Ptk. 374. § (2) bekezdése értelmében a visszavásárlási jogot legfeljebb 5 évre lehet kikötni, ezzel ellentétes megállapodás semmis. Hivatkozott rá, hogy a bírósági gyakorlat egyértelmű a vonatkozásban, hogy a vételi jog 5 éves időtartamának a jogszabály megkerülésével történő meghosszabbítására irányuló bármilyen rendelkezés, megállapodás a régi Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. A semmisséget a bíróság a 2/2010. PK. vélemény 4. pontja értelmében hivatalból köteles észlelni.

Felperes hivatkozott arra, hogy a törzskönyv alperes általi őrzésének joga egyetlen iratban sincs explicit módon kikötve, mint a kölcsönszerződés önálló biztosítéka, az kizárólag a vételi joghoz kötődően annak biztosítására szolgál.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az alperes a tulajdonát képező gépjármű törzskönyvének birtoklására kizárólag vételi jog és annak biztosítására kikötött elidegenítési és terhelési tilalom jogosultjaként volt jogosult.

A régi Ptk. 200. § (1) bekezdésben rögzített szerződési szabadság elvére tekintettel nem lett volna akadálya annak, hogy a szerződő felek a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékaként kössék ki a hitelező javára a törzskönyv birtoklásának a jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a szerződésből eredő fizetési kötelezettségének nem tesz maradéktalanul eleget, azonban ők erre vonatkozó megállapodást nem kötöttek. Sem az egyedi kölcsön és opciós szerződésnek, sem pedig az Üzletszabályzatnak nincs olyan rendelkezése, amely alapján a kölcsön atipikus biztosítékként lenne értelmezhető.

Felperes álláspontja szerint a kölcsönszerződésből fakadó tartozás maradéktalan kiegyenlítése nem lehet feltétele a vételi jog megszűnésének, mert akkor az öt éven túlra nyúlna, hiszen a szerződés szerinti futamidő 96 hónap volt. Öt év múlva a vételi jog megszűnik akkor is, ha az alperes nem élt e jogával és akkor is, ha az adós a fizetési kötelezettségeit maradéktalanul nem teljesítette. Ebből pedig az következik, hogyha megszűnt a vételi jog, akkor az alperes köteles a törzskönyvet kiadni felperes részére.

Felperes álláspontja szerint a törzskönyv birtoklásához való jog a vételi joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság. Mivel pedig a vételi jog 2014. június 4. napján megszűnt, az alperesnek nincs jogalapja a törzskönyv birtokban tartására 2014. június 5-től.

Felperes hivatkozott a Kúria BH.2017.13 számú eseti döntésére, amely szerint a Ptk. dispozitív rendelkezéseire tekintettel a felek a kölcsönszerződésük biztosítására a Ptk-ban nem nevesített önálló atipikus biztosítékként a gépjármű törzskönyvének birtokban tartására vonatkozó jogosultságot is kiköthetnek. A kölcsönszerződésből, illetve a szerződés részévé vált általános szerződési feltételekből azonban egyértelműen ki kell derülnie, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga önálló biztosítékul szolgál. Önmagában annak rögzítése, hogy a hitelező a kölcsönszerződésből fakadó kölcsönbevevői kötelezettségek maradéktalan teljesítése esetén köteles a gépjármű törzskönyvét az adós részére kiadni, nem minősül ilyen kikötésnek.

Felperes hivatkozott rá, hogy a Kúria több más döntésében ugyanezt ismétli meg.

Ez alapján hivatkozott arra, hogy a perbeli felek között nem született olyan megállapodás, miszerint a törzskönyv alperes általi birtoklása, őrzése, a kölcsönszerződésből felperesre ráháruló fizetési kötelezettségek maradéktalan teljesítésének a kifejezett biztosítéka.

Alperes a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte.

Tényállásként megerősítette, hogy a peres felek között 2009. június 3. napján egyedi kölcsönszerződés jött létre egy Toyota Avensis típusú gépjármű finanszírozására.

Alperes hivatkozása szerint a felperes a szerződés aláírásával kötelezettséget vállalt arra, hogy a folyósított kölcsönt kamataival, az árfolyamváltozással, illetve a szerződés elválaszthatatlan részét képező Üzletszabályzattal és Hirdetményben meghatározott díjakkal együtt törleszti. A kölcsön visszafizetésének biztosítására a felek a finanszírozott gépjárműre vonatkozó opciós és adásvételi szerződést kötöttek, melyek szintén a szerződés elválaszthatatlan részei.

Alperes vitatta, hogy alperes jogosulatlanul tartja magánál a perbeli gépjármű törzskönyvét. Hivatkozott az Üzletszabályzat IV.8. pontjára, mely akként rendelkezik, hogy a hitelező abban az esetben köteles a gépjármű törzskönyvét, illetve az elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatokat kiadni, ha a kölcsönbevevő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette.

Hivatkozott rá, hogy a vételi jognak több fajtája is ismert a gyakorlatban, így beszélhetünk ún. nyitott és zárt opcióról. A nyitott opció lényege, hogy a jogosult vételi jogával a teljes szerződéses időtartam alatt élhet, míg a zárt opciónál az opciós szerződésben megjelölt időben élhet ezzel a jogával. Az öt évnél hosszabb ideig tartó szerződés esetében az opciós jogra vonatkozó kikötés megfogalmazható jogszerűen ún. zárt opcióként oly módon, hogy a

jogosult adott esetben csak a szerződés azonnali hatályú felmondásától számított meghatározott időn belül élhet a vételi joggal.

Hivatkozott rá, hogy az Üzletszabályzat VII.7. pontja kimondja, hogy a szerződés biztosítékeként kikötött opciós jog, úgynevezett zárt opció, amellyel összhangban az opciós szerződés VIII. pontja tartalmazza, hogy a hitelező akkor gyakorolhatja vételi jogát, ha a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben, vagy egészben nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely okból felmondásra kerül.

Alperes álláspontja szerint a perbeli esetben kikötött vételi jog zárt opciónak minősül. Alperes opciós joga tehát nem járt le 2014. június 4. napján, opciós jogát alperes jogszerűen gyakorolta a felmondással egyidejűleg (2014. június 30.).

Hivatkozott arra, hogy az Üzletszabályzat V.7. pontja szerint a hitelező csak abban az esetben köteles a gépjármű törzskönyvét, illetve az elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatokat kiadni, ha a kölcsönbe vevő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette.

Alperes álláspontja szerint a gépjármű törzskönyvének birtokban tartása nem tekinthető sem az opciós szerződés, sem pedig az adásvételi szerződés biztosítékának attól független, amelyben a régi Ptk. diszpozitív rendelkezései alapján a felek megállapodhattak.

Ezek alátámasztására több bírósági döntésre hivatkozott alperes. Álláspontja szerint az alperes opciós joga megnyílásának időpontja a gépjármű törzskönyvének kiadása szempontjából jelentőséggel nem bír tekintettel arra, hogy a felperes nem tett eleget a kölcsönszerződésből eredő valamennyi kötelezettségének, nem kérheti jogszerűen a törzskönyv kiadását, követelése időelőtti.

Ennek igazolására csatolta felperes folyószámla egyeztetőjét.

Alperes álláspontja szerint saját álláspontját támasztja alá az Üzletszabályzat VI.3 pontja is, amelynek rendelkezése értelmében, amennyiben a törzskönyv bármilyen oknál fogva a kölcsönbe vevő birtokába kerül, köteles azt a hitelező részére értékküldeményként továbbítani. Álláspontja szerint a felek szabadon megállapodhattak abban, hogy a törzskönyv kiadását alperes a felperesi teljesítéshez köti, ily módon semmilyen összefüggésben nincs az opciós gyakorlásával, illetve annak megszűnésével.

Alperes álláspontja szerint nem foghat helyt az az érvelés, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga az opciós szerződés biztosítéka (ily módon a biztosíték biztosítéka lett volna). Az Üzletszabályzatból sokkal inkább az következik, hogy az opciós jog mellett az alperesi hitelező számára a kölcsön visszafizetésének további biztosítékát jelentette azt, hogy a törzskönyv birtokában legyen.

Felperes keresete alapos az alábbiak szerint:

A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég Ptk.) 375. § (1) bekezdése szerint ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal

megvásárolhatja. A vételi jogra vonatkozó megállapodást - a dolog és a vételár megjelölésével - írásba kell foglalni.

A régi Ptk. 375. § (4) bekezdés szerint egyebekben a vételi jogra a visszavásárlási jog szabályait kell alkalmazni.

A régi Ptk. 374. § (1) bekezdése szerint az eladott dolog visszavásárlásának jogát az adásvételi szerződéssel egyidejűleg írásba kell foglalni. A visszavásárlás az eladónak a vevőhöz intézett nyilatkozatával jön létre.

A (2) bekezdés szerint a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni; az ezzel ellentétes megállapodás semmis.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel nem foghat helyt alperes azon hivatkozása, hogy az opciós jog nem szűnt meg a szerződés lekötését követő öt év elteltével, tehát 2014. június 4. napján megszűnt.

Mint ahogy a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében, többek között a fent hivatkozott BH. 2017. évi 13. eseti döntésében kifejtette, hogy az opciós jog kogens rendelkezésének megkerülésére irányuló, az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő kezdetére vonatkozó rendelkezések semmisek.

A bíróság nem osztotta alperes azon álláspontját sem, hogy alperes csak akkor lenne köteles a törzskönyvet felperes részére kiadni, ha a szerződésből eredő valamennyi kötelezettségének felperes eleget tett volna. Az Üzletszabályzat ilyen rendelkezést nem tartalmaz. Az alperes törzskönyv kiadási kötelezettségét az Üzletszabályzat a hitelező kötelezettségeire és jogaira vonatkozó rendelkezések tartalmazzák, mely szerint „amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni”.

Alperes álláspontja szerint, illetőleg az általa felhívott több bírósági döntésben a bíróságok álláspontja szerint is, a felek megállapodtak abban, hogy a törzskönyv kiadását alperes a felperesi teljesítéshez köti.

Abban egyetértettek a hasonló ügyekben eljáró bíróságok, hogy a diszpozitivitás elvéből kiindulva nincs akadálya annak, hogy a felek atipikus biztosítékként kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesíti maradéktalanul.

Jelen esetben a felek az opciós szerződésben a vételi jog, és nem a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség biztosítására kötötték ki az alperes javára elidegenítési és terhelési tilalmat. Az opciós jog megszűnésével együtt a járulékos jogosultságok is megszűntek.

A bíróságnak abban kellett állástfoglalnia, hogy az Üzletszabályzat egyes rendelkezései minősülhetnek-e olyan írásbeli megállapodásnak, ami e atipikus biztosíték adására vonatkozó megállapodást jelenti.

A bíróság nem osztotta azt az álláspontot, hogy az Üzletszabályzatban az alperes javára önálló biztosítékként került megfogalmazásra a törzskönyv birtoklása.

Bár az Üzletszabályzat a kölcsönvevő kötelezettségei között előírja az arra vonatkozó rendelkezést, hogy a gépjármű törzskönyve a hitelező részére kerüljön a gépjármű-nyilvántartást vezető hatóság részéről megküldésre, de mindezt azzal összefüggésben, hogy a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára vételi jog, vagy jelzálogjog, vagy annak biztosítására elidegenítési és terhelési tilalom kerüljön bejegyzésre.

Mint, ahogy a Kúria eseti döntésében megállapította, hogy a felek számára az atipikus biztosíték kikötésének lehetősége a Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében felmerülhet, ehhez azonban a kölcsönszerződés egyedi részének megfogalmazásaiból, illetve a kölcsönszerződés részévé vált szerződési feltételekből egyértelműen ki kell tűnnie. Ilyet azonban a perbeli esetben nem lehet megállapítani.

Így megállapítható, hogy mivel csak az opció, vagy az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába, e biztosítékok megszűntek az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő leteltével, így alperes jogalap nélkül van annak birtokában, ezért a hatályos Ptk. (2013. évi V. törvény) 5:9. § (1) bekezdése alapján köteles azt a felperesnek kiadni.

Felperes pernyertes lett.

A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a bíróság alperest felperes perköltségének viselésére, mely a felperes által lerótt 21.000 Ft eljárási illetékből, a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pont alapján megállapított 120.000 Ft + 32.400 Ft ÁFA, összesen 152.400 Ft ügyvédi munkadíjból, illetve tárgyaláson való megjelenéssel kapcsolatban felmerült 10.090 Ft útiköltségből áll.

Tiszafüred, 2018. november 8. napján

Dr. Szakács Hajnalka s.k.
bíró